AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2012 / 87 • Aralık 2012

İZMİR YANGINI VE ERMENİ İDDİALARINDA BİR ÇELİŞKİ DAHA

Alev KILIÇ

Ermenistan haber ajanslarında bildirildiğine göre, Amerikada yaşayan, ermeni iddialarının önde gelen kaynaklarından, ermeni asıllı emekli bir profesör Eylül 1922 İzmir yangının 90ıncı yılında, kenti terk etmek zorunda kalan Ermenilerin anısına, yangını Türklerin kasıtlı olarak başlattığı ve hedefin kentten kaçan rum ve ermeni nufus olduğu doğrultusundaki iddialarını bir dizi merkezde düzenlenecek toplantılarda anlatma kampanyası düzenlemiştir.

İzmirin ermeni nufusu ve İzmir yangını iddialarının konuya vakıf aydın kafalarda şu sorulara cevap araması ve çağrışımları yapması kaçınılmazdır: militan milliyetçi ermeni çevrelerin ve emekli profesörün ısrarla ve pervasız biçimde yaydıkları iddia birinci dünya savaşı başında, 1915 yılında sadece savaş bölgesindeki değil, tüm ülkedeki Ermeniler, varlıklarına son verilmek amacıyla, zorunlu tehcire tabi tutulmuştur. Diğer taraftan, Mayıs 1919da yunan askerinin çıktığı, Eylül 1922de işgalden kurtarılan İzmirde yaşayan çok sayıda ermeninin de Rumlarla birlikte kenti terk ettikleri olgusu bulunmaktadır. Bu durumda ya zorunlu göç tüm ermeni nufusu hedef alan ırkçı bir uygulama değildi ya da İzmirde kaydadeğer bir ermeni nufus bulunmamaktaydı. Sayılarla oynamakta hünerli olan emekli profesörün bu açmazı nasıl geçiştireceği ilginç olacaktır.

Konunun bir başka veçhesi daha bulunmaktadır. İzmir 1076 yılında Selçuklu Türkleri zamanında türk topraklarına katılmış, 1389 yılında da Osmanlı imparatorluğu sınırları içine girmiştir. Osmanlı devleti birinci dünya savaşında yenilince Yunanistan Anadoluda işgalci bir maceraya kalkışmış, Mayıs 1919da İzmire çıkardığı birlikler Ankara yakınlarına kadar ilerledikten sonra püskürtülmüş ve türk askeri 9 Eylül 1922de İzmire girerek işgale son vermiştir. İzmire giren türk ordusu yeni bir yeri fethetmemiş, asırlardır gözü gibi sakındığı, Egenin incisi kendi öz yurduna geri dönmüştür. Diğer taraftan yunan ordusunun işgal ettiği diğer yörelerden çekilirken de yerleşim ve tarım alanlarını ateşe vererek, geride sadece yıkım bırakarak ricat ettiği iddia değil, belgelenmiş tarihi vakıadır.
Bu durumda asgari hakkaniyet Türkler kendi kentlerini neden yaksın sorusunu sormayı gerektirmektedir. Üç yıl boyunca yerli halka yaptıkları mezalimden sonra kenti terk etmek dışında bir seçenekleri kalmayan ve bir daha dönebilme umudu bulunmayanlar mı yoksa harabeye çevrilen kenti yeni cumhuriyetin ekonomik sıkıntılarla boğuştuğu bir dönemde yıllarca onaramamanın sıkıntısını da yaşayan Türkler mi yakmıştır sizce?

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "İZMİR YANGINI VE ERMENİ İDDİALARINDA BİR ÇELİŞKİ DAHA ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 87. Aralık 14. Erişim Ekim 30, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/IZMIR-YANGINI-VE-ERMENI-IDDIALARINDA-BIR-CELISKI-DAHA

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır